

Curățiți prin pocăință și știind că nu avem aici cetate stătătoare, ci suntem în căutarea celei viitoare (Evrei 13, 14), să năzuim a proiecta viața actuală pe ecranul veșniciei, adică să apreciem viața, faptele, gândurile noastre în perspectiva vieții veșnice, adică acolo unde se află Iisus șezând de-a dreapta lui Dumnezeu (Col. 3, 1) și care ne va da cununa cea nestricăcioasă.

Să nădăjduim aceasta căci **PRIN POCĂINȚĂ ȘI PRIN SPOVEDANIE SINCERĂ DOBÂNDIM HARUL IERTĂRII PRIN PREOTUL DUHOVNIC**, care poate este un smerit și nebăgat în seamă slujitor al lui Dumnezeu, dar care prin **HARUL DIVIN** leagă Cerul și pământul și poate să ne dea „o inimă nouă și un duh nou” (Iez. 36, 26), o trăire cu anticipație a celor viitoare și veșnice, o arvună a acestora spre dobândirea cărora datorii suntem să năzuim neîncetat.

Cele spuse până aici își găsesc aplicarea în Scaunul Spovedaniei cu ajutorul cărților asemenea celei alcătuită de P.C. **Protos. Ioachim Pârvulescu**. Prin felul în care sunt înfățișate unele aspecte din delicata și plina de răspundere lucrare a duhovnicului, cartea este un ajutor prețios credincioșilor dornici de viață duhovnicească deosebită, viață pe care o vor putea înfăptui spovedindu-se cu frică și cu cutremur sufletească (Filip. 2, 12), dar și cu credința că de această Spovedanie depinde mântuirea lor sufletească.

De aceea, o recomandăm cu nădejdea că sporul și mângâierea duhovnicească vor însoți strădaniile celor care își vor pleca genunchii în fața duhovnicului, la Spovedanie, folosindu-se și de această călăuză spirituală.

Arhim. Vasile Prescure

CUVÂNT ÎNAINTE

Incă din secolul V un mare Părinte al Bisericii Ortodoxe spunea: „**Dați-mi duhovnici buni și voi schimba fața omenirii**”. Într-adevăr, omenirea se poate schimba în bine numai dacă va fi credință puternică și dacă vor exista preoți duhovnici foarte buni. Aceste realități le putem observa în unele parohii (într-adevăr rare) sau în unele mănăstiri unde sunt duhovnici buni și devotați care leagă rănilor oamenilor din toată inima, unde sunt preoți cu vocație ce nu stau indiferenți la necazurile și greșelile oamenilor, ci îi ajută cu toate puterile lor.

Păcate au existat de când este omul pe pământ, însă puterea de iertare a venit numai acum aproape 2000 de ani, prin Mântuitorul Iisus Hristos și numai prin Biserica Sa, prin preoții Săi și prin Tainele instituite de El.

Deci, Biserica Ortodoxă deține comori harice, duhovnicești inimaginabile. Deține Sfintele Taine. Deține Taina Sfintei Spovedanii. Taina Sfintei Spovedanii aduce, de la cel mai mic copil până la cel mai în vârstnic om, numai efecte binefăcătoare: aduce luminare de minte și cumințenie; aduce înțelepciune și putere; aduce sănătate trupească și sufletească; aduce înțelegere și dragoste în familii, între părinți și copii; aduce iubire între soți; întărește căminele tinerilor căsătoriți; aduce o adevărată fidelitate conjugală. Cu alte cuvinte poate aduce tot binele în viața unui om. Ori, aici se poate observa de ce mare bine se lipsește cel care nu se spovedește!

Toate răutățile și păcatele ce se întâmplă în lume, care produc mari pagube omenirii, sunt datorate lipsei de Spovedanie.

Numai în scaunul Spovedaniei omul poate fi împlânzit cel mai bine, poate fi mângâiat cel mai mult, poate să simtă cele mai mari bucurii posibile simțirii umane, poate să simtă cu adevărat pe Dumnezeu.

Fiecare om trebuie să fie conștient de această mare putere a Tainei Spovedaniei Sfinte. Pentru a o înțelege mai bine trebuie, în primul rând, să o experimentăm și în al doilea rând să cercetăm diferite cărți ce ne povățuiesc așa încât să pricepem sensul adevărat al Spovedaniei.

Se înțelege că, neavând o carte care să explice cât mai amănunțit și pe înțelesul tuturor Taina Sfintei Spovedanii, precum și un îndrumător cât mai actual pentru Spovedanie, întocmirea și tipărirea unei astfel de călăuze este binevenită. Pentru aceasta am purces, cu ajutorul lui Dumnezeu, la întocmirea acestei cărți.

În lucrarea de duhovnic se pot întâlni fel și fel de cazuri ce trebuie tratate în diferite moduri, ținând seama de specificul fiecărui credincios în parte. Acest fapt mi-a stârnit un interes deosebit ce a sporit mereu și mi-a îndreptat pașii către marii duhovnici din țara noastră, ce mai sunt încă în viață. De la fiecare dintre ei am cules ce mi-a dat Dumnezeu a pricepe. Rodul acestor cercetări și al modestei mele experiențe de duhovnic au contribuit la scrierea acestei cărți.

Cartea nu se vrea a fi un tratat de dogmatică sau o lucrare științifică referitoare la Taina Sfintei Spovedanii, deoarece lucrări de acest fel sunt multe. Ea încearcă să fie o călăuză concretă în viața cotidiană a fiecărui creștin, încearcă să lămurească imensa valoare ce o deține Taina Spovedaniei, atât în cer, cât și pe pământ, încearcă să aducă puțină **lumină** în casele și în sufletele creștinilor drept credincioși care se străduiesc sincer spre mântuirea lor sufletească.

De asemenea rog pe cei ce observă vreo greșală sau stângăcie în cuprinsul acestei cărți să mă ierte. Iar pe cei care se vor folosi de neputincioasele mele cuvinte îi rog să mă pomenească și pe mine, păcătosul, în rugăciunile lor.

Cu acest prilej, aduc mulțumiri Înalt prea Sfințitului Mitropolit al Olteniei, Acad. Dr. Nestor Vornicescu, pentru înalta binecuvântare ce mi-a dat-o pentru tipărirea acestei cărți. Mulțumesc P.C. Exarh Arhim. Prof. Vasile Prescure pentru prefațarea acestei modeste lucrări și pentru corecturile de rigoare.

Protos. Ioachim Pârvulescu
Stareț al Sfintei Mănăstiri LAINICI
8 noiembrie 1997

Imaginea aceasta ne arată cum Îngerul omului de la botez îl îndeamnă să meargă la Sfânta Biserică, pentru a-și mărturisi păcatele sale părintelui-duhovnic. Șerpii ce se văd în calea omului închipuiesc păcatele sale cele grele.

(Imagine reprodusă după pictorul Hermineanu)

CAPITOLUL I

ÎNCERCĂRI DE A FACE ÎNTELEASĂ TAINA SFINTEI SPOVEDANII

PUTEREA CELOR ȘAPTE SFINTE TAINE

Biserica noastră Ortodoxă deține comoara celor șapte Sfinte Taine, a celor șapte Sfinte mistere. Aceste Taine sau mistere sunt fundamentale și de neapărată trebuință, am putea spune chiar indispensabile pentru mântuire. Din nefericire, există chiar și clerici săvârșitori ai acestor Sfinte Taine, care nu înțeleg sensul lor profund, duhovnicesc, lucru foarte grav, ce pricinuieste neajunsuri Bisericii, credincioșilor, precum și săvârșitorilor (clericilor).

Însăși denumirea de „Taină” care are la origine cuvântul „mister” (în grecește „mistirion”) trebuie să ne pună puțin pe gânduri.

Botezul Domnului Iisus Hristos în apa Iordanului.

De ce i se zice „Botezului”, de pildă, Sfântă Taină? Deoarece aici se produce într-adevăr un lucru tainic, o minune: Dumnezeu, prin harul său, șterge păcatul strămoșesc; pe cel botezat în numele Sfintei Treimi, îl naște de sus, din apă și din Duh (Ioan 3,5) dându-i puteri noi și îl face părtaș la viața divină. Ajuns la maturitate duhovnicească, cu aceste puteri poate să depășească condiția vieții obișnuite, poate să ajungă la stadiul vieții îngerești, să devină sfânt, casnic al lui Dumnezeu și asemenea cu El (Efes. 2, 19-20).

De ce spunem Sfânta Taină a Mirungerii? Deoarece aici preotul pecetluiește copilul cu Sfântul și Marele Mir; Duhul Sfânt, prin harul său, se sălășluiește în copil și această sălășluire dăinuiește în veșnicie.

Energia sau harul Duhului Sfânt, acumulată prin această pecetluire, îl poate ridica pe credincios pe cele mai înalte trepte ale vieții duhovnicești, chiar până la îndumnezeirea prin har, dar numai dacă acesta colaborează cu el.

De ce i se zice Sfânta Taină a Cununiei? Deoarece și aici Dumnezeu face o minune tainică, produce o legătură tainică pe vecie. Din păcate și de data aceasta foarte puțini creștini își dau seama de unirea lor prin harul ce îi face să devină un singur trup (Efes. 5, 31), de unde și roadele negative și fel de fel de eșecuri în căsnicie.

De ce i se spune Sfânta Taină a Hirotoniei? La această Sfântă Taină ar trebui să fie o seriozitate maximă, deoarece harul (energia) Duhului Sfânt, împărtășit prin mâinile arhiereului, se transmite candidatului la preoție, dându-i puterile supranaturale de a sfinți la rândul său și de a binecuvânta, de a învăța și de a conduce pe credincioși pe căile mântuirii.

Această putere pe care o primește preotul, nici îngerii nu o au.

De ce i se zice Taina Sfântului Maslu? Pentru că prin puterea sfințitoare pe care o are preotul, la rândul său sfințește untdelemnul și prin acest untdelemn sfințit, administrat după rânduiala Bisericii, se primesc diferite binecuvântări, sfințiri a căror urmare este însănătoșirea trupeză și sufletească.

De ce-i zice Taina Sfintei Împărtășanii? Deoarece aici se produce o mare minune, un mare lucru tainic. Duhul Sfânt, prin invocarea (chemarea) săvârșită de preot, transformă pâinea și vinul în însuși Trupul și Sângele Mântuitorului Hristos. Prin această Sfântă Taină credin-

ciosul se împărtășește direct cu Hristos, cu Trupul și Sângele Lui.

Cu alte cuvinte, toate aceste Sfinte Taine se numesc așa deoarece la fiecare în parte, harul (energia) Duhului Sfânt, prin chemarea preotului sau arhiereului, vine și sfințește pe oameni. Se produce de fiecare dată o Taină, un mister, o minune.

Fiecare dintre noi creștinii, clerici sau mireni, trebuie să conștientizăm acest mare fapt, această mare comoară, bogăție și putere pe care ne-a dat-o Dumnezeu. Dacă ne vom strădui să înțelegem aceste taine și mai ales dacă vom trăi în viața noastră aceste realități, vom căpăta înțelepciune divină care ne va salva de la căderi, de la ispite care sunt mai presus de puterile noastre, de la orice răutate satanică, din viața noastră.

SFÂNTA TAINĂ A SPOVEDANIEI

I se spune Sfânta Taină a Spovedaniei, deoarece și de data aceasta între preot, penitent și Dumnezeu se produce o minune, o mare lucrare tainică. Penitentul sau credinciosul se descarcă de păcate cu toată căința în fața preotului și Dumnezeu, fiind prezent în chip nevăzut, îl iartă și îl dezleagă prin mâinile preotului.

După ce penitentul și-a spus tot ce avea pe suflet, preotul îi pune mâinile pe cap zicându-i formula:

„Domnul și Dumnezeul nostru Iisus Hristos, cu harul și cu îndurările iubirii Sale de oameni, să te ierte pe tine, fiule (N), și să-ți lase ție toate păcatele. Iar eu, nevrednicul preot și duhovnic, cu puterea ce mi este dată, te iert, și te dezleg de toate păcatele tale, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin”. (Vezi Moliftelnic).

În timpul rostirii acestei formule preotul, având mâinile pe capul penitentului, produce împărtășirea harului divin, un transfer de energie a Duhului Sfânt. După învățătura Bisericii Ortodoxe adevăratul săvârșitor al

Tainelor este Mântuitorul Iisus Hristos, iar preotul este iconomul Tainelor Sfinte (I, Cor. 4, 1). În cazul Spovedaniei, cel ce primește mărturisirea este Mântuitorul Iisus, iar preotul este doar un martor. După cum citim în Rânduielile Sfintei Mărturisiri: **„Iată, fiule, Hristos stă nevăzut, primind mărturisirea ta cea cu umilință... Și eu sunt numai un martor, ca să mărturisesc înaintea Lui toate câte îmi vei spune mie”.**

Preotul, în virtutea harului duhovniciei, împărtășește harul iertării păcatelor prin dezlegarea ce o face penitentului.

Așadar, Mântuitorul Iisus Hristos, fiind de față la Taina Sfintei Spovedanii, datorită sincerității, căinței și zdrobirii de inimă pentru tot răul ce l-a făcut, prin mâinile preotului slujitor, îl iartă pe cel ce stă în genunchi cu căință.

Deci, cu alte cuvinte, la Taina Sfintei Spovedanii se produc următoarele: penitentul se descarcă de tot răul acumulat în timp, cu toată căința; preotul îl iartă și îl dezleagă prin punerea mâinilor, iar harul (energia) Duhului Sfânt, în acel timp vine și se revarsă peste acel credincios. De aceea se și simte totdeauna o mare ușurare și mângâiere după Spovedanie.

Domnul Iisus Hristos primește spovedania Mariei Magdalena și-i iartă păcatele.

DE CE TREBUIE SĂ NE SPOVEDIM?

Smul este prin fire o ființă sociabilă, deci nu poate trăi singur. Tot așa de adevărat este faptul că omul neputând trăi singur, nu poate să stea fără să comunice cu cineva și, mai ales, să se deschidă